

Lekcja 5

Ćwiczenia

1027

Zamierzasz odpocząć. Czy w tym miejscu możesz skręcić w lewo, na parking?

- Tak   Nie

Czy w przedstawionej sytuacji masz prawo kontynuować jazdę?

- Tak   Nie

1004

Czy w przedstawionej sytuacji masz prawo - mimo podawanego sygnału - skręcić w prawo?

- Tak   Nie

Czy widoczna linia złożona z trójkątów wskazuje Ci miejsce, w którym powinieneś zatrzymać się w celu ustąpienia pierwszeństwa?

- Tak   Nie

1026

Czy w tym miejscu możesz skręcić w lewo, na parking?

- Tak   Nie

Czy widoczna linia wskazuje miejsce obowiązkowego zatrzymania pojazdu na skrzyżowaniu?

- Tak   Nie

1048

Czy w tej sytuacji wolno Ci wjechać na pas ruchu przy prawej krawędzi jezdni?

- Tak   Nie

Czy te znaki poziome nakazują zmianę pasa ruchu na przeciwną stronę?

- Tak   Nie

Uprawnienia, obowiązki i odpowiedzialność kierowcy oraz posiadacza pojazdu

PODSTAWA PRAWNA:

Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (tj. Dz.U. z 2017 r. poz. 1260 z późn. zm.).

Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (tj. Dz.U. z 2017 r. poz. 970 z późn. zm.).

Osoby uprawnione do kierowania pojazdami

Kierowcą pojazdem może osoba, która osiągnęła wymagany wiek, jest sprawna pod względem fizycznym i psychicznym oraz spełnia jeden z następujących warunków:

- 1) Posiada umiejętności kierowania pojazdem w sposób niezagrożający bezpieczeństwu, nieutrudniający ruchu drogowego i nienarażający kogokolwiek na szkodę oraz odpowiedni (ważny) dokument stwierdzający posiadanie uprawnień do kierowania pojazdem (kierujący musi mieć go przy sobie).
- 2) Odbywa, w ramach szkolenia, naukę jazdy.
- 3) Zdaje egzamin państwy.

Osoba niepełnosprawna pod względem fizycznym może być kierującym, jeżeli uzyskała zezwolenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdem. Osoby, które ukończyły 18 rok życia, nie wymaga się posiadania dokumentu uprawniającego do kierowania rowerem, wózkiem rowerowym lub pojazdem zaprzęgowym.

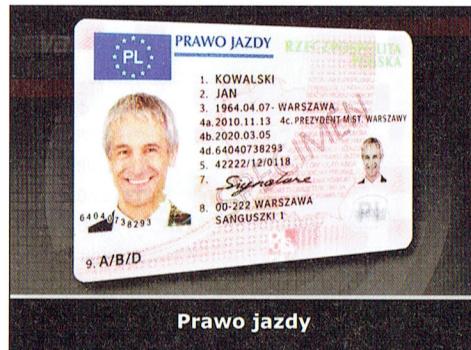
Prawo jazdy

Dokumentem stwierdzającym posiadanie uprawnień do kierowania motorowerem, pojazdem silnikowym lub zespołem pojazdów składającym się z pojazdu silnikowego i przyczepy lub naczepy jest:

- i) prawo jazdy,
- ii) pozwolenie wojskowe,

Lekcja 6

- c) międzynarodowe prawo jazdy;
- 2) Wydane za granicą:
  - a) międzynarodowe prawo jazdy, określone w Konwencji o ruchu drogowym, pisanej w Genewie dnia 19 września 1949 r.;
  - b) krajowe lub międzynarodowe prawo jazdy, określone w Konwencji o ruchu drogowym, sporządzonej w Wiedniu dnia 8 listopada 1968 r.;
  - c) krajowe prawo jazdy wydane w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;
  - d) krajowe prawo jazdy określone w umowie międzynarodowej, której stroną jest Rzeczpospolita Polska;
- 3) Zagraniczny dokument wojskowy, określony w umowach międzynarodowych, w których stroną jest Rzeczpospolita Polska.

Prawo jazdy

Prawo jazdy wydane w Polsce stwierdza posiadanie uprawnienia do kierowania pojazdem motorowerem, pojazdem silnikowym lub zespołem pojazdów:

- 1) Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
- 2) W ruchu międzynarodowym na terytorium:
  - a) państw-stron Konwencji wiedeńskiej – z wyjątkiem kierowania pojazdem silnikowym lub ciągnikiem rolniczym;
  - b) państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym – z wyjątkiem kierowania pojazdem silnikowym lub ciągnikiem rolniczym.

Międzynarodowe prawo jazdy stwierdza posiadanie uprawnienia do kierowania pojazdem silnikowym lub zespołem pojazdów w ruchu międzynarodowym, na terytorium państw-stron genewskiej Konwencji o ruchu drogowym i wiedeńskiej Konwencji o ruchu drogowym, z wyjątkiem kierowania ciągnikiem rolniczym.

Uprawnienia wynikające z prawa jazdy

Jazdy kategorii B1 uprawnia do kierowania:

Czterokołowcem.

Pojazdami określonymi dla prawa jazdy kategorii AM (motorowerem oraz czterokołowcem lekkim).

Jazdy kategorii B uprawnia do kierowania:

Pojazdem samochodowym o dopuszczalnej masie całkowitej (dmc) nieprzekraczającej 3,5 tony, z wyjątkiem autobusu i motocykla.

Zespołem pojazdów złożonym z pojazdu, o dmc nieprzekraczającej 3,5 tony oraz przyczepą lekką.

Zespołem pojazdów złożonym z pojazdu, o dmc nieprzekraczającej 3,5 tony oraz przyczepą innej niż lekka, o ile łączna dopuszczalna masa całkowita zespołu tych pojazdów nie przekracza 4250 kg. Wymienionym zespołem pojazdów, pod warunkiem, że przekracza 3,5 tony dmc kierować może osoba, która zdążyła część praktycznego egzaminu państwowego, potwierdzoną wpisem do prawa jazdy (kod 96).

Pojazdami określonymi dla prawa jazdy kategorii AM.

Ciągnikiem rolniczym, pojazdem wolnobieżnym oraz zespołem złożonym z tego pojazdu i przyczepy lekkiej.

Motocyklem o pojemności skokowej silnika nieprzekraczającej 125 cm³ i stosunku masy do masy własnej nieprzekraczającym 0,1 kW/kg – w przypadku osób posiadających prawo jazdy kategorii B od co najmniej 3 lat.

Jazdy kategorii B+E uprawnia do kierowania:

Zespołem pojazdów złożonym z pojazdu o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 tony i przyczepy, przy czym dopuszczalna masa całkowita ciągniętej przyczepy nie może przekraczać 3,5 tony;

Zespołem pojazdów złożonym z ciągnika rolniczego z przyczepą (przyczepami) lub pojazdu wolnobieżnego z przyczepą (przyczepami).

Minimalny wiek do kierowania pojazdami wynosi:

18 lat – w przypadku prawa jazdy kategorii B1.

16 lat – w przypadku prawa jazdy kategorii B i B+E.

Wydawanie praw jazdy

Prawo jazdy jest wydawane przez starostę, w drodze decyzji administracyjnej, na wniosek osoby zainteresowanej, za opłatą oraz po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej. Międzynarodowe prawo jazdy jest wydawane przez każdego starostę, na wniosek osoby zainteresowanej, na podstawie krajowego prawa jazdy, na okres 3 lat. Okres ważności międzynarodowego prawa jazdy nie może przekroczyć okresu ważności dokumentu krajowego.

Prawo jazdy jest wydawane osobie, która:

Lekcja 6

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

214

- a) osiągnęła minimalny wiek wymagany do kierowania pojazdami odpowiedniej kategorii;
- b) uzyskała orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdem;
- c) odbyła szkolenie wymagane do uzyskania prawa jazdy danej kategorii;
- d) zdała egzamin państwo wymagany do uzyskania prawa jazdy odpowiedniej kategorii;
- e) uprzedzona o odpowiedzialności karnej za zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy i oświadczyła, że jej miejsce zamieszkania znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przy czym że:
  - przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej co najmniej przez 185 dni w każdym roku kalendarzowym:
    - ze względu na swoje więzi osobiste i zawodowe albo
    - z zamiarem stałego pobytu wyłącznie ze względu na swoje więzi osobiste, albo
  - przebywa regularnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ze względu na swoje więzi osobiste, a jednocześnie, że ze względu na swoje więzi zawodowe kolejno przebywa w co najmniej dwóch państwach członkowskich Unii Europejskiej, albo
  - przebywa nieregularnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ze względu na swoje więzi osobiste, ponieważ przebywa w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej w celu wypełniania zadania o określonym czasie trwania, albo
  - przebywa na terytorium innego państwa ze względu na podjęte w tym państwie studia lub naukę w szkole.

Prawo jazdy nie może być wydane osobie:

- a) u której w wyniku badania lekarskiego stwierdzono aktywną formę uzależnienia od alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu;
- b) w stosunku do której został orzeczony prawomocnym wyrokiem sądu zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych – w okresie i zakresie obowiązywania tego zakazu;
- c) w stosunku do której wydano decyzję o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami lub zatrzymania prawa jazdy – w okresie i zakresie obowiązywania tej decyzji;
- d) posiadającej inny dokument stwierdzający uprawnienie do kierowania pojazdem silnikowym;
- e) która uzyskała za granicą prawo jazdy, a to prawo jazdy zostało zatrzymane lub uprawnienie do kierowania pojazdami zostało cofnięte – w okresie obowiązywania zatrzymania prawa jazdy lub cofnięcia uprawnienia;
- f) której prawo jazdy wydane przez państwo członkowskie UE zostało wymienione na krajowe, w związku z jedną z okoliczności wskazanych w art. 97 Prawo o ruchu drogowym np. z postanowieniem prokuratora o zatrzymaniu prawa jazdy;
- g) która rozpoczęła w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, procedurę wymiany prawa jazdy na krajowe lub procedurę wydania wtórnika polskiego krajowego prawa jazdy.

W przypadku kategorii B1, B i B+E, prawo jazdy wydawane jest na okres 15 lat. Może on być krótszy, o ile wynika to z orzeczenia lekarskiego. Okres ważności prawa jazdy jest przedłużany, na wniosek osoby zainteresowanej, za opłatą, oraz po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej, w formie wymiany prawa jazdy. Prawo jazdy może zawierać wymagania lub ograniczenia wynikające ze stanu zdrowia kierowcy oraz z możliwości prowadzenia przez niego określonego pojazdu. Mogą one dotyczyć:

- i) stosowania korekty lub ochrony wzroku;
- ii) stosowania korekty słuchu;
- iii) stosowania protezy lub szyny ortopedycznej;
- iv) możliwości ograniczonego korzystania z pojazdu;
- v) konieczności modyfikacji lub dostosowania pojazdu;
- vi) ograniczenia uprawnienia do kierowania wskazanymi pojazdami;
- vii) dodatkowego oznakowania pojazdu;
- viii) terminu ważności prawa jazdy;
- ix) ograniczenia uprawnienia do kierowania wyłącznie pojazdem wyposażonym w blokadę alkoholową.

Utrata i zniszczenie oraz zmiana danych w prawie jazdy

Posiadacz prawa jazdy ma obowiązek zawiadomić starostę o utracie tego dokumentu, jego zniszczeniu w stopniu powodującym nieczytelność, a także o zmianie stanu faktycznego wymagającego zmiany danych w nim zawartych, w terminie 30 dni od dnia zdarzenia tego zdarzenia.

W przypadku zajścia jednego z wyżej wymienionych zdarzeń, na wniosek osoby uprawnionej, starosta wydaje, za opłatą oraz po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej:

- wtórnik dokumentu, pod warunkiem złożenia oświadczenia o utracie dokumentu, albo zwrotu zniszczonego dokumentu;
- nowy dokument, pod warunkiem zwrotu dokumentu wymagającego zmiany danych. Osoba, która po uzyskaniu wtórnika odzyskała utracony dokument ma obowiązek zwrócić ten dokument staroscie.

Zatrzymywanie prawa jazdy oraz cofanie i przywracanie uprawnień do kierowania pojazdami

Prawo jazdy może zostać zatrzymane lub cofnięte. Przez zatrzymanie prawa jazdy rozumiemy czasowe pozbawienie danej osoby uprawnień do kierowania pojazdami, w drodze decyzji administracyjnej starosty albo postanowienia sądu bądź prokuratora. Faktycznego zatrzymania samego dokumentu może natomiast dokonać policjant albo inspektor transportu drogowego podczas prowadzenia kontroli drogowej. Do czasu rozstrzygnięcia sprawy przez właściwy organ, uprawnienia wynikające z tego dokumentu są zawieszone.

- 1) Policjant lub inspektor transportu drogowego zatrzyma prawo jazdy w przypadku:
  - a) uzasadnionego podejrzenia, że kierujący pojazdem znajduje się w stanie nie-

Lekcja 6

1

2

3

4

6

7

8

9

10

11

215

Lekcja 6

- f) uruchomienie samochodu po rozładowaniu akumulatora;
 g) opieka medyczna;
 h) pomoc w razie zatankowania niewłaściwego paliwa lub zamarznięcia paliwa;
 i) pomoc przy zmianie kota.

PODSUMOWANIE

- Ubezpieczenia nie zastąpią ostrożności, ale w zależności od wykupionego pakietu zminimalizują wpływ zdarzeń związanych z pojazdem na Twoje finanse.
- W skrajnych przypadkach brak ubezpieczenia może wiązać się z koniecznością ponoszenia dużych obciążeń finansowych związanych z wypadkiem drogowym przez całe dalsze życie.

ZADANIE DOMOWE

Wejdź na www.prawojazdy.com.pl i ćwicz rozwiązywanie Państwowych Testów Egzaminacyjnych online lub skorzystaj z Państwowych Testów Egzaminacyjnych na płycie DVD.

E-kurs – wejdź na stronę www.prawojazdy.com.pl i powtórz wiadomości z tej lekcji, korzystając z kursu internetowego.

177

Która z wymienionych przyczyn uzasadnia zatrzymanie prawa jazdy?

- Zakrycie światel oraz urządzeń sygnalizacyjnych, które powinny być widoczne w pojazdzie.
- Nie poddanie pojazdu badaniu technicznemu w wyznaczonym terminie.
- Upłynięcie terminu ważności prawa jazdy.

181

Gdzie należy przeprowadzać okresowe badania techniczne pojazdu?

- W każdym dobrze wyposażonym warsztacie samochodowym.
- W autoryzowanej stacji napraw, która serwisiuje pojazd.
- W podstawowej lub okręgowej stacji kontroli pojazdów.

2212

Czy apteczka dorosłej pomocy jest obowiązkowym wyposażeniem każdego pojazdu samochodowego?

- Tak.
- Nie, ale warto ją mieć.
- Tak, jeżeli jest wyposażony w instalację gazową.

1960

Czy sygnał, który daje policjant oznacza, że na najbliższym skrzyżowaniu masz obowiązek skrócić w prawo?

- Tak   Nie

Którym z wymienionych zespołów pojazdów możesz kierować mając prawo jazdy kategorii B?

- Samochodem ciężarowym o dopuszczalnej masie całkowitej 2,5 t z przyczepką lekką.
- Ciągnikiem rolniczym z dwiema przyczepami.
- Samochodem osobowym z przyczepą, których łączna dopuszczalna masa całkowita wynosi 4,5 t.

2183

Kto z dokumentów masz obowiązek posiadać przy sobie kierując samochodem osobowym zarejestrowanym w Polsce?

- Kartę pojazdu.
- Umowę kupna pojazdu.
- Dowód rejestracyjny pojazdu lub pozwolenie czasowe.

1959

Czy w tej sytuacji masz obowiązek zatrzymać pojazd we wskazanym miejscu?

- Tak   Nie

3032

Kto może skorzystać z odbycia dodatkowego przeszkolenia, w celu zmniejszenia liczby punktów uzyskanych za naruszenie przepisów ruchu drogowego?

- kierowca,
- kierowca w okresie 1 roku od dnia wydania po raz pierwszy prawa jazdy,
- kierowca w okresie przekraczającym 1 rok od dnia wydania po raz pierwszy prawa jazdy.